

[Ingolf Knudsen.]

debat. Hvor nemt er det dog ikke at udforme de revolutionære principper i socialistiske tidsskrifter eller spille progressiv uddannelsesordfører fra folketingets talerstol. For slet ikke at tale om lederskribentens behagelige situation, når han tilbagelænet i sin lænestol udtænker de store visioner, som han ikke selv risikerer at skulle omsætte til praksis!“

Lederskribenten spørger videre, hvorfor lærerne ikke „med begejstring tager imod en så indlysende god reform“, og svarer: „Fordi tilværelsen ude omkring i skolerne for nogle lærere og elever er ved at blive et helvede og for de fleste i hvert fald ikke indbyder til drastiske ændringer, uden at både forældre, elever og lærere får fornemmelsen af overskud, tid og rum og erfaringer til at mestre en helt ny situation.“

Lederen efterlyser en undervisning, som direkte knytter sig til den produktive og sociale omverden, hvorudaf et konkret behov for viden og færdigheder opstår. Det er det egentlige problem — og jeg giver lederskribenten ret.

Men deraf følger også, at vi ikke kan diskutere en skolereform, hvis vi ikke samtidig ser på det omgivende samfund, og hvis vi ikke samtidig spørger: hvad sker der efter det første undervisningsforløb? Hvad tilbyder vi så? Hvilke uddannelsesmuligheder lever op til eller supplerer en revideret folkeskolereform?

Ja, det sidste har vi ikke drøftet endnu. Forstå det, hvem som kan.

Maigaard (SF):

Vi drøftede dette forslag første gang i januar 1973, og jeg lagde på socialistisk folkepartis vegne fire hovedsynspunkter til grund for det indlæg, jeg holdt dengang. Jeg fremhævede for det første, at en 12 års uddannelse — ikke en 12 års skole, men en 12 års uddannelse — er en vigtig og afgørende ting, og at afslutningen på de 9 års skolegang måtte ses i lyset af 12 års uddannelse. Jeg ønskede dernæst en mere børnecentreret skole udtrykt gennem ønsket om en faglig integration vendt mod lovforslagets stærkt fagopdelte skole. Jeg efterlyste den fordomsfri revision af fagrækken, som allerede blev nævnt i 9 punkts programmet i 1969. Jeg omtalte

for det tredje læseplanerne og ønsket om større lokal indflydelse og for det fjerde spørgsmålet om tid og penge i forbindelse med lovens gennemførelse.

Disse fire hovedsynspunkter er stadig væk basis for socialistisk folkepartis skolepolitik. Et af punkterne er noget opklaret, det er spørgsmålet om tid og penge. Der er blevet opklaret noget under udvalgsarbejdet, så det vil jeg derfor gerne komme tilbage til.

Når disse fire punkter er retningsgivende for os, så er det, fordi vi ønsker en uddannelsespolitik, som skal skabe større lighed i vores samfund. Uddannelse har mange forskellige formål. Der skal erhverves kundskaber, færdigheder, holdninger, og hvad ved jeg, men det, der er socialistisk folkepartis særlige opgave, er at sikre en uddannelsesmæssig lighed, dels fordi vi er tilhængere af lighed i samfundet af en lang række velkendte grunde, dels fordi de befolkningsgrupper, som gennem deres skat — de svarer jo skat til sidste hvid, disse befolkningsgrupper — holder hele det store uddannelsesapparat i gang, må have sikkerhed for, at de også får del i uddannelsen. Det er jo det interessante, at det gør de ikke i dag. De, der betaler gildet, er dem, der får mindst ud af uddannelsessystemet.

Lighedsdebatten har beklageligvis været knyttet til diskussionen om de højere uddannelser. Det mener jeg er forkert, for her i de højere uddannelser har den klasse- deling fundet sted, som karakteriserer vores uddannelsessystem. Der har der fundet en social sortering sted. Dér ved vi godt, hvilke socialgrupper der kommer ind, og hvilke der ikke kommer ind, og vi repræsenterer altså dem, der ikke kommer ind.

Derfor mener jeg, at det er afgørende netop i en diskussion om lighed i uddannelserne — diskussionen om, hvordan man hindrer klasseopdelingen, hvordan man hindrer, at socialgrupperne puttes i hver sin bås i uddannelsessystemet — at samle lighedsdiskussionen om folkeskolen. Det er her, alle går. Det er her, den første sociale sortering, den første klassemæssige opdeling, finder sted, nemlig ved delingen efter 7. klasse. Dernæst må man samle lighedsdiskussionen om de 16—19-åriges uddannelse, om gymnasieuddannelsen, om erhvervsuddannelserne og om social- og sundheds-